

Siuntion kunnan elinkeinopoliittinen ohjelma

Käsittelyt:

Elinkeino- ja maapoliittinen toimikunta 28.5.2013, aloituskeskustelu § 3

Elinkeino- ja maapoliittinen toimikunta 25.9.2013, lähetekeskustelu § 15

Kunnanhallitus 21.10.2013, lähetekeskustelu § 186

Kunnanhallitus 4.11.2013, ehdotus kunnanvaltuustolle § 212

Kunnanvaltuusto 11.11.2013, päätös hyväksymisestä § 100

Sisällysluettelo

1. Kunnan tehtävä elinkeinopolitiikan edistäjänä.....	3
1.1 Ohjelman tarkoitus, laadinta ja tavoitteet.....	3
1.2 Ohjelman merkitys ja asemointi.....	3
2. Elinkeinopolitiikan tavoitteet ja päämäärät.....	5
3. SWOC-analyysi.....	6
4. Elinkeinopolitiikan toimintaperiaatteet ja linjaukset	7
4.1 Yhteistyö ja verkottuminen.....	7
4.2 Elinkeinoelämän kehittäminen palvelualoittain.....	7
4.3 Otollisen ympäristön rakentaminen	10
5. Elinkeinojen tukeminen, resurssit ja tehtävänjako.....	11
5.1 Elinkeinotuet	11
5.2 Elinkeinopolitiikan resurssit	11
5.3 Päätöksenteko ja tehtävänjako	12
6. Siuntio ja positiivisen uusiutumisen kierre.....	12
7. Elinkeinopolitiikan toimenpiteet.....	15
Lähteet.....	16
LIITE 1: Elinkeinopoliittisen ohjelman tavoite- ja toimenpideluettelo	
LIITE 2: Siuntion kunnan strategia ja elinkeinopolitiikka	
LIITE 3: Siuntion kunnan toimintaympäristö	

1. Kunnan tehtävä elinkeinopolitiikan edistäjänä

Kunnan edun mukaista on huolehtia alueellaan elinkeinojen edistämiseen kuuluvista tehtävistä. Näihin tehtäviin sisältyvät mm. yritysten toimintaedellytysten luominen, niiden edistäminen ja niistä huolehtiminen. Tehokkaalla ja hyvin hoidetulla elinkeinopolitiikalla tarkoitetaan myös em. toimenpiteiden lisäksi kunnan sisällä eri toimialojen yhteistyökykyä elinkeinoharjoittajien kanssa ja myönteisen elinkeinoilmaston rakentamista.

Kuntien rooli paikallisen kunta- ja seututason elinkeinopolitiikan harjoittajana on voimistunut yritysten sijoittumisen tukijana ja työllisyyden sekä yritysten verkottumisen aktivoijana. Paikallisilla, joustavilla ratkaisuilla voidaan edesauttaa yritysten sijoittumista alueelle.

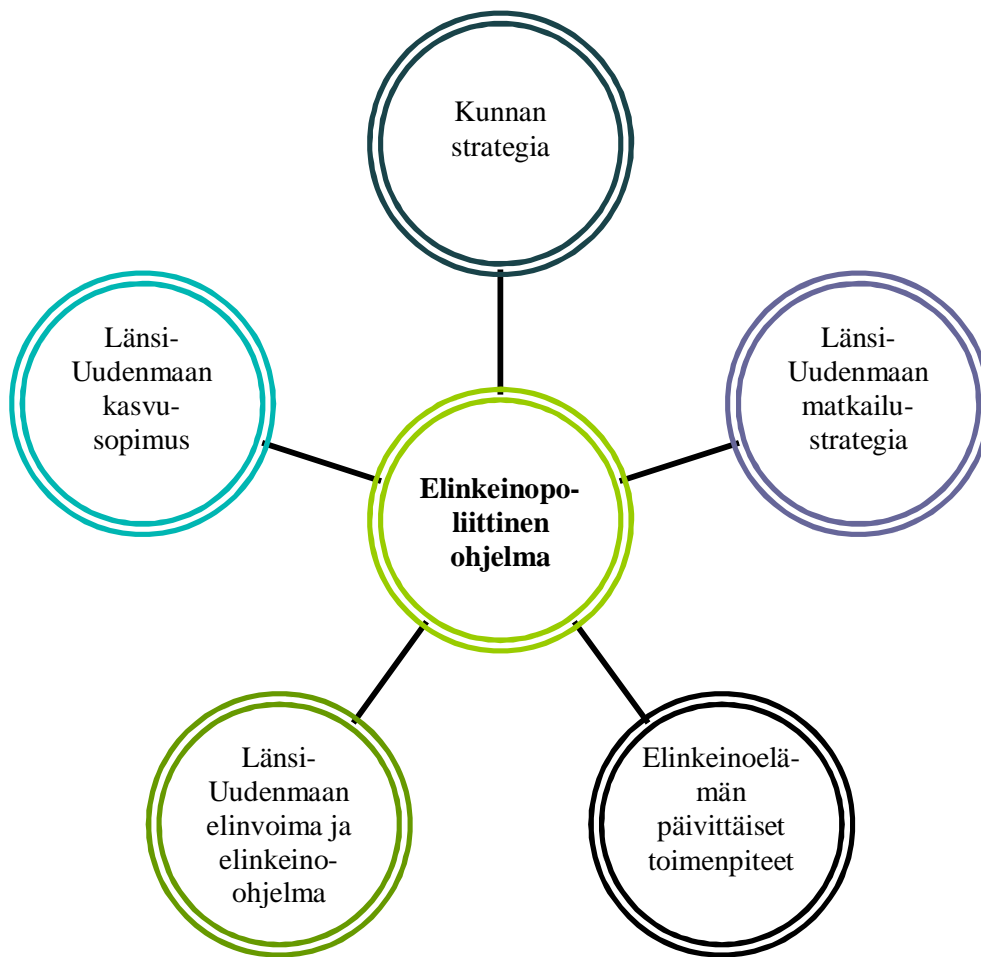
1.1 Ohjelman tarkoitus, laadinta ja tavoitteet

Siuntion kunnanvaltuusto asetti kokouksessaan 12.11.2012 § 80 toiminnalliseksi tavoitteeksi vuodelle 2013 kunnan elinkeinopolitiikan tehostamisen, johon pyritään laatimalla Siuntion kunnan elinkeinopoliittinen ohjelma.

Kunnan elinkeinopolitiikalla tarkoitetaan niiden toimenpiteiden kokonaisuutta ja joukkoa, joilla kunta vaikuttaa omalta osaltaan yritys- ja yrittäjyysympäristöön alueellaan. Tavoitteena on saada aikaan yritysten perustamista tukevat, kuntaan sijoittumista edesauttavat ja kunnassa toimivien yritysten hyvinvointia ja kasvua tukevat olosuhteet. Elinkeinopolitiikan toteuttaminen koskettaa lähes kaikkia kunnan toimintoja ja palveluja aina alkutuotannosta palveluihin. Tulosten aikaansaamiseksi tarvitaan kunnan eri toimialojen, kunnassa toimivien yritysten ja muiden yhteistyökumppaneiden yhteistyötä. Siuntion kunnan elinkeinopoliittinen ohjelma on kunnanvaltuuston hyväksymä asiakirja, joka perustuu kunnan strategiaan.

1.2 Ohjelman merkitys ja asemointi

Elinkeinopoliittisen ohjelman merkitys organisaation kannalta sekä ohjelman asema suhteessa muihin ohjelmiin täytyy selventää, jottei ohjelma jää strategiasta ja muista ohjelmista täysin irralliseksi ohjelmaksi. Elinkeinopoliittinen ohjelma pyrkii luomaan Siuntion kunnan elinkeinotoimintaan toimintalinjan, jota organisaatio noudattaa ja toteuttaa suhteessa elinkeinotoimintaan. Elinkeinopoliittinen ohjelma on osastrategia kunnan strategiasta ja keskittyy pelkästään elinkeinopolitiikkaan.

Kuvio 1. Siuntion kunnan elinkeinopoliittisen ohjelman asemointi suhteessa kunnan strategiaan, muihin ohjelmiin ja päivittäisiin toimiin. Yllämainitut ohjelmat ja strategiat ovat keskinäisessä vuorovaikutussuhteessa, jota viivat kuvaavat.

Elinkeinopoliittiseen ohjelmaan vaikuttavat kunnan strategia sekä 18.6.2013 allekirjoitettu Länsi-Uudenmaan kasvusopimus. Kasvusopimus toteuttaa osaltaan Länsi-Uudenmaan elinkeino- ja elinvoimaohjelman kirjauksia. Länsi-Uudenmaan matkailustrategia on elinkeinopoliittisen ohjelman osastrategia, sillä se keskittyy yhteen elinkeinopoliittisen ohjelman osa-alueeseen.

2. Elinkeinpolitiikan tavoitteet ja päämäärät

Siuntion kunnan elinkeinopolitiikan keskeisimpänä tavoitteena on työpaikkojen lisääminen ja sitä kautta työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen Siuntiossa. Tähän tavoitteeseen pyritään yhteistyöllä ja verkottumisella sekä määrittelemällä elinkeinopolitiikan kehittämiseksi käytössä olevat osa-alueet. Keskeinen lähtökohta koko elinkeinopolitiikalle on, että elinkeinopolitiikalla pyritään vahvistamaan ennen kaikkea jo olemassa olevia vahvuusalueita ja samalla luomaan otolliset olosuhteet uusien vahvuusalueiden synnylle.

Elinkeinopolitiikan tavoitteista voidaan johtaa seuraava kehityskulku:

Yritysten toimintaedellytysten parantuminen → Työpaikkojen lisääminen → Palvelujen/yritysten määrän kasvu kunnassa → Työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen → Verotulojen kasvu → Kunnan asukkaiden hyvinvoinnin kasvattaminen

Pitkän aikavälin tavoitteet vuoteen 2030:

- Työpaikkaomavaraisuusasteen kasvattaminen 70 prosenttiin
 - Tarkoittaa kunnassa olevien työpaikkojen lisäämistä

- Yritysten toimintaedellytysten parantaminen
 - Positiivinen väestönkehitys
 - Siuntion Sydämen kehittäminen
 - Keskeisten liikenneväylien kunnan ja laadun kehittäminen

- Yhteisöverotulojen kasvattaminen
 - Yhteisöverokertymän nostaminen nykyisestä puolesta miljoonasta eurosta noin kolmeen miljoonaan euroon (osuus kunnan tuloista olisi yli 6 prosenttia)

3. SWOC-analyysi

SWOC-analyysi on eräs strategian rakentamisen työkalu, jossa määritellään kunnan vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja haasteita (strenghts, weaknesses, opportunities, challenges).

Toimintaympäristöanalyysin (liite 3) perusteella tähän kappaleeseen on rakennettu SWOC-analyysi liittyen Siuntion kunnassa toimiviin elinkeinoihin.

<i>Keinot</i>	<i>Vahvuudet</i>	<i>Mahdollisuudet</i>	<i>Keinot</i>
<i>Markkinoinnin kohdistaminen</i> <i>Seudullinen vaikuttaminen</i>	Sijainti pääkaupunkiseudun läheisyydessä Muuttovoitto Turvallisuus Kunnallisverokertymä	Positiivisen uusiutumisen kierre Joukkoliikenteen kehittyminen Yhteisöverotuoton kasvattaminen	<i>Siuntion Sydämen kehittäminen</i> <i>Kaavoituksellinen valmius</i> <i>Aktiivinen osallistuminen, yhteistyö alueellisesti ja maakunnallisesti</i>
<i>Keinot</i>	<i>Heikkoudet</i>	<i>Haasteet</i>	<i>Keinot</i>
<i>Yritystoiminnan edellytysten parantaminen</i> <i>Kunnan tunnettuuden kasvattaminen</i>	Yhteisöveron tuotto alhainen Saavutettavuus joukkoliikenteellä Työpaikkojen määrän kehitys	Kunnan taloudellinen tilanne Palvelujen saatavuus alueella Työpaikkaomavaraisuusaste	<i>Kaavoituksellinen valmius</i> <i>Tonttimyynti</i> <i>Yritysten houkuttelu ja jo toimivien yritysten vahvistaminen</i>

Kaavio 1. Siuntion kunnan SWOC-analyysi.

4. Elinkeinpolitiikan toimintaperiaatteet ja linjaukset

4.1 Yhteistyö ja verkottuminen

Kunta- ja seutukuntayhteistyö

Siuntion kunta toimii elinkeinopolitiikassa aktiivisesti ja monikunnallisesti asiantuntemuksen, laaja-alaisuuden ja tarpeellisen verkostoitumisen varmistamiseksi. Oppilaitosten kanssa pyritään aktiiviseen yhteistyöhön. Seudullisesti kunta tavoittelee omien elinkeinopoliittisten linjausten lisäksi yhteisen elinkeinopolitiikan muodostamista. Osaltaan tätä tavoitetta pyritään toteuttamaan Länsi-Uudenmaan kuntien välisellä kasvusopimuksella. Yhteisten tavoitteiden tulee kunnioittaa kuntien erilaisuutta. Kunta toimii aktiivisesti yhteisen elinkeinopolitiikan edistämiseksi.

Novago Yrityskehitys Oy:n hankkeita hyödynnetään mahdollisimman laajasti eri toimintasektoreilla, esimerkiksi yrittäjyyskasvatuksessa, sukupolvenvaihdoksissa, osaamisen kehittämisessä, maaseutuyritysten mahdollisuuksien parantamisessa ja yrittäjien peruspalveluissa. Vahvaa yhteyttä uusyrityskeskustoimintaan ylläpidetään.

Yhteydet yrittäjiin ja sidosryhmiin

Siuntion kunta huomioi yrittäjät toiminnassaan ja pyrkii luomaan ja pitämään yllä yritysten, sidosryhmien ja kunnan välistä vuoropuhelua. Vuoropuhelua käydään erilaisissa keskustelutilaisuuksissa sekä verkkosivuilla, jotka luodaan tukemaan kunnassa toimivien yritysten toimintaa. Verkkosivujen avulla markkinoidaan kuntaa uusille yrityksille, pidetään huolta jo kunnassa olevista yrityksistä sekä ylläpidetään keskusteluyhteyttä yrittäjien kanssa.

4.2 Elinkeinoelämän kehittäminen palvelualoittain

Matkailu

Länsi-Uudenmaan matkailustrategia hyväksyttiin Siuntion kunnanhallituksen kokouksessa 3.6.2013 § 114. Matkailuasiat siirtyvät vuoden 2014 alussa Siuntion kunnan vapaa-aikapalveluista kunnan kehittämysyksikköön, jolloin kunnan markkinointi ja matkailu ovat saman yksikön alaisuudessa. Tämä mahdollistaa markkinoinnin terävöittämisen kunnan tunnettuuden ja matkailun lisäämiseksi. Tavoitteena on toimia matkailustrategian mukaisesti ja edesauttaa matkailustrategian tavoitteiden toteutumista sekä toimia aktiivisesti mukana muiden Länsi-Uudenmaan kuntien kanssa alueen matkailun edistämiseksi.

Matkailu on yksi Siuntion erikoistumisaloista, joten on luontaista, että elinkeinopolitiikassa huomioidaan myös matkailunäkökulma ja kunta osaltaan panostaa matkailun markkinointiin ja kehittämiseen. Siuntiossa on tällä hetkellä noin 800 mökkiä, mikä jo osaltaan tuo alueelle matkailijoita erityisesti kesäisin. Hyvinvointipalvelut ovat kunnan selkeä vahvuusalue ja Siuntion kylpylä yhdessä vapaa-aikakeskuksen sekä kunnassa toimivien matkailuyrittäjien kanssa muodostaa alueelle hyvinvointiklusterin.

Palveluala

Palvelualan tarjonnan aukkoja paikataan aktiivisesti. Palvelutarjontaan kiinnitetään huomiota houkuttelemalla eritoten paikkakunnalta puuttuviin palveluihin yrittäjiä. Palveluaukoista pidetään erillistä listaa. Sekä palveluyrittäjiä että tuotannollisia yrittäjiä etsitään työpaikkailmoituksin ja autetaan alkuun ja ohjataan oikealle toimijalle.

Rakentaminen

Siuntion Sydän –hankkeen käynnistyminen johtaa rakennusalan ja rakentamisen lisääntymiseen kunnassa. Kunta pyrkii edesauttamaan palvelualan kasvua yhdessä rakentajien kanssa yhdistämällä markkinointivoimavaroja tehokkaasti. Rakentaminen on yksi Siuntion erikoistumisalueista ja alueella on eniten juuri rakennusalan yrityksiä, joiden toimintaa alueelle syntyvä mahdollinen muuttovoitto myös tukee. Lisäksi mahdollinen yrityskylän (Sunnanvik) rakennusvaihe edesauttaa rakennusalan toimintaa.

Uudet liiketoimintamahdollisuudet

Kunnan asukasmäärän kasvaminen sekä lähikuntien kehittyminen edesauttavat uusien liiketoimintamahdollisuuksien syntymistä Siuntion alueelle. Erityisesti palvelu- ja rakennusalalle voidaan nähdä syntyvän uusia liiketoimintamahdollisuuksia lähivuosina.

Teollisuus

Tavoitteena on pienteollisuus- tai yritysalueen syntyminen Sunnanvikin alueelle. Siuntioon sijoittuvan teollisuuden tulee olla kestävä (taloudellinen, ympäristö) ja alueen ympäristöön ja vahvuuksiin sopivaa.

Maatalous

Maatalous on edelleen tärkeä elinkeino kunnalle. Kunnassa pyritään säilyttämään maatalouspalvelujen taso. Maataloudessa painopisteet ovat ohjelmakaudella lähi- ja luomuruuassa.

Tontti- ja toimitilapolitiikka

Vapana olevien yritystonttien on oltava helposti löydettävissä yhdessä paikassa. Lisäksi kunnassa vapaana olevat toimitilat listataan ja listaa päivitetään, jotta ne ovat yrityksille helposti löydettävissä ja selkeästi tarjolla.

Energia

Etelä-Suomen yhteistoiminta-alueen tuulivoimaesiselvityksen (2010) mukaan Siuntion kunnan pohjois-, itä- ja länsiosissa on tuulivoimalle otollisia rakennuspaikkoja, joissa tuulennopeus on vähintään 6,5 m/s. Nämä alueet mahdollistavat tuulivoiman rakentamisen kuntaan tulevaisuudessa.

Infrastruktuuuri

Liikenneyhteydet luovat hyvät puitteet kehittää alueen toimintoja junaradan varteen kuntakeskuksen alueella (Siuntion Sydän) sekä kantatien läheisyyteen (Störsvik, Sunnanvik). Länsi-Uudenmaan elinkeino- ja elinvoimaohjelmassa näitä väyliä kutsutaan laatuväyliksi ja niiden kehittäminen nähdään keskeisenä tekijänä tulevien vuosikymmenien kehityksessä. Siuntion kunnan keskeisinä painotuksina on kantatie 51 parantaminen sekä rantaradan liikennöinnin vilkastuminen.

Julkiset hankinnat

Kunta pyrkii julkisissa hankinnoissa huomioimaan paikalliset elinkeinotoimijat hankintalain puitteissa. Siuntion kunnassa voidaan huomioida paikalliset elinkeinoharjoittajat paremmin kuin suuremmissa kunnissa hankintarajojen vuoksi. Toki kunta pyrkii saamaan itse kokonaistaloudellisesti edullisimmin hankinnat, mutta hankintojen tarjouspyyntöjen kriteereissä voidaan huomioida myös paikallisten toimijoiden mahdollisuudet tarjota haluttua palvelua kunnalle.

Kuntamarkkinointi

Imago- ja tonttimarkkinointia hoidetaan pääsääntöisesti kunnan www-sivujen kautta, lehti-ilmoituksin ja erilaisten tapahtumien välityksellä. Yrittäjien, järjestöjen ja kunnan yhdessä järjestämät julkiset tilaisuudet tai tempaukset ovat osaltaan hyviä kanavia tuoda kuntaa esille positiivisessa hengessä. Elinkeinomarkkinoinnilla pyritään houkuttelemaan kuntaan uusia yrittäjiä ja esittämään perusteluita kuntaan sijoittumiselle.

Markkinoinnissa korostuu ajattelu, jossa annetaan arvoa omaperäisyydelle, maanläheisyydelle, luonnonläheisyydelle, arjen sujuvuudelle ja elämänlaadulle, kuten myös laatu- ja ympäristötekijöille. Markkinointia suunnataan lähikuntiin, sillä niistä tulee suurin osa Siuntioon

suuntautuvasta tulomuutosta (noin 90 prosenttia). Näkyvyyttä voidaan lisätä erilaisten seminaarien ja messujen kautta.

Matkailualan kehittämisessä hyödynnetään omia hankkeita ja lisäksi yleisesti vapaa-aikaan ja markkinointiin liittyvät toimet rakennetaan niin, että ne hyödyttävät myös matkailualaa. Erityistä huomiota kiinnitetään matkailuyritysten yhteistyömahdollisuuksiin. Länsi-Uudenmaan matkailustrategia huomioidaan matkailualan kehittämisessä. Koko kuntaa koskeva markkinointisuunnitelma laaditaan.

4.3 Otollisen ympäristön rakentaminen

Kuntien elinkeinopolitiikkaa tarkasteltaessa havaitaan, ettei yksittäisellä kunnalla ole rajattomasti mahdollisuuksia edesauttaa elinkeinopolitiikan kehittymistä. Tärkeintä on rakentaa yrityksille ja niiden toiminnalla mahdollisimman otollinen ympäristö, jotta yritysten kannattaisi sijoittua kuntaan ja rakentaa kasvua yhdessä kunnan kanssa. Elinkeino poliittisen ohjelman kappaleessa 6 kerrotaan lisää yritysten ja asukkaiden odotuksista kuntaa kohtaan, jonne ne sijoittuvat.

Turvallisuus on Siuntion ehdoton vahvuus, jota pyritään korostamaan niin kunnan strategiassa kuin elinkeinopolitiikassa. Yritysten sijoittumisen kannalta keskeisten tekijöiden suhteen Siuntio on hyvässä asemassa, sillä alueella on hyvät liikenneyhteydet, markkinat ovat lähellä ja alueella on kasvukeskus (pääkaupunkiseutu). Uusimaa tulee kasvamaan hyvin voimakkaasti tulevina vuosina ja vuosikymmeninä. Palveluyritysten kannalta keskeistä on kunnan asukasmäärä. Liikenneyhteyksien kehittyminen on seurausta kunnan väestönkasvusta, joka samalla rakentaa pohjaa palvelualan kasvulle kunnassa. Yrityksen sijoittumisen kannalta keskeistä on tulevaisuudessa kuntakeskuksen asukasmäärän, liikenneyhteyksien ja kunnan taloudellisen tilan kehittyminen sekä lähiseudun liike-elämän kehittyminen.

Otollinen ympäristö ei rakennu hetkessä ja siihen vaikuttavat monet tekijät. Kuitenkin Siuntion kunnan strategia ja elinkeinopolitiittinen ohjelma pyrkivät osaltaan luomaan otollista ympäristöä yrityksille ja asukkaille.

5. Elinkeinojen tukeminen, resurssit ja tehtäväjako

5.1 Elinkeinotuet

Yrityslainojen takaukset

Kunta ei takaa yrityslainoja.

Yritysten kehittämishankkeiden rahoitus

Yritysten kehittämishankkeita tuetaan yhteistyöorganisaatioiden kautta. Näin hankkeille saadaan laajempi toimijaverkosto ja hankkeet lisäävät verkostoitumista. Myös hankkeiden merkitys, vaikuttavuus ja painoarvo saadaan yhteistyöllä suuremmaksi.

5.2 Elinkeinopolitiikan resurssit

Yritysneuvonta

Siuntion kunta on osakkaana Novago Yrityskehitys Oy:ssä, jonka tehtävänä on auttaa uusia yrityksiä alkuun. Siuntion kunta ohjaa viipymättä Novagoa ottamaan yhteyttä yritysneuvontaa tarvitseviin yrittäjiin tai yrityksen perustamista harkitseviin, jotka ottavat kuntaan yhteyttä. Kunnan kaavoitusasioihin ja tontteihin liittyvät kysymykset ohjataan suoraan maankäyttöinsinöörille, joka priorisoi yrityksille tarjottavan neuvonnan työtehtäviensä kärkipäähän ja on yhteydessä yrityksiin.

Budjetointi

Elinkeinopolitiikkaa lähdettiin kehittämään perustamalla kuntaan kehittämispäällikön virka. Vuoden 2013 aikana laaditaan elinkeinopoliittinen ohjelma, jota ryhdytään toteuttamaan vuoden 2014 alussa. Ohjelma asettaa budjettitavoitteita niin ohjelman toteuttamisen menoihin kuin myös mahdollisesti kehittämistyöstä saataviin tuloihin.

Elinkeino-ohjelmatyön ylläpito ja tiedotus

Elinkeinopoliittinen ohjelma päivitetään valtuustokausittain. Samalla arvioidaan toimenpiteitä ja niiden toteutumista. Toimenpideluettelo päivitetään ja arvioidaan toteutunutta kahden vuoden välein. Ohjelmatyön päivitys toteutetaan elinkeino- ja maapoliittisen toimikunnan kautta ja kunnanhallitus hyväksyy päivitykset. Päivittämisessä kuullaan alueen yrittäjiä ja muita sidosryhmiä.

5.3 Päätöksenteko ja tehtävänjako

Elinkeinoasioiden päätöksenteko

Siuntion kunnanhallituksen johtosäännön 3 §:n kohdan 8 mukaan kunnanhallitus päättää elinkeinopoliittikan periaatteista ja saman pykälän kohdan 21 mukaan hoitaa ne asiat, jotka kuuluvat kunnan elinkeinopoliittikkaan. Kunnanhallitukseen elinkeinoasiat tulevat elinkeino- ja maapoliittisen toimikunnan kautta, jonka tehtävänä on toimia keskustelufoorumina elinkeinoasioissa. Elinkeino- ja maapoliittisen toimikunnan esittelijöinä toimivat kunnanjohtaja ja maankäyttöinsinööri ja pöytäkirjanpitäjänä ja elinkeinoasioiden valmistelijana kehittämispäällikkö.

Kunnan päätöksenteossa otetaan huomioon päätöksen vaikutukset yritystoimintaan ja yritysvaikutusten arviointia kunnan toimielimissä ja päivittäisessä päätöksenteossa kehitetään edelleen.

Elinkeinoasioiden tehtävänjako

Päivittäisiä elinkeinoasioita Siuntion kunnassa hoitavat kunnanjohtaja, maankäyttöinsinööri ja kehittämispäällikkö. Kunnanjohtaja vastaa yleisesti kunnan PR-työstä. Maankäyttöinsinöörin tehtävänä on vastata maan jalostamisesta, toimitiloista ja tonttien myynnistä yritysten käyttöön. Kehittämispäällikkö vastaa kunnan markkinoinnista, on yritysten ensikontakti kunnassa ja vastaa elinkeinopoliittisen ohjelman toteutumisesta. Lisäksi kehittämispäällikkö edustaa elinkeinoasioissa kuntaa alueellisissa organisaatioissa.

6. Siuntio ja positiivisen uusiutumisen kierre

Kunnan uusiutumiskyky korostuu, kun kunta kasvaa väestömäärältään, sillä entiset toimintamallit vanhenevat. Samalla kunnan omilla valinnoilla on yhä enemmän merkitystä lopputuloksen kannalta.

Keskuskauppakamarin tutkimuksen (2011) mukaan yritysten odotukset alueelta, jolle ne sijoittuvat ovat työvoiman saatavuus, liikenneyhteydet, markkinoiden läheisyys, alueella sijaitseva kasvukeskus, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö. Asukkaiden odotukset taas ovat tärkeysjärjestyksessä asuinalueen viihtyisyys, liikenneyhteydet, työpaikkojen tarjonta, asumiskustannukset sekä asuin ympäristön turvallisuus. Odotukset rakentuvat resursseista, yhteyksistä, turvallisuudesta sekä kysynnän ja tarjonnan kohtaamisesta. On tärkeää huomata, etteivät yritysten ja asukkaiden odotukset ole kovinkaan kaukana toisistaan, vaan samoihin asioihin

panostamalla kunta saavuttaa niin yritysten kuin asukkaiden asettamia odotuksia. Näitä odotuksia voidaan jäsentää suhteessa positiivisen uusiutumisen kierteseen.

Timo Aron (2013) mukaan positiivisen uusiutumisen kierre koostuu kuudesta vaiheesta, joita ovat alkuetu, sijaintietu, demografinen etu, rakennettu etu, mentaalinen etu sekä sattuma. Positiivisen uusiutumisen kierre auttaa ymmärtämään sitä, kuinka kunnan toimintaedellytykset parantuvat ja mikä rooli siinä on elinkeinopoliittisella ohjelmalla. Lisäksi positiivisen uusiutumisen kierteseen on liitetty mahdollisia tulevaisuuden skenaarioita Siuntion osalta.

1. Alkuetu

Alkuetu muodostuu ja vahvistuu keskittymiskehityksen tuloksena. Keskeisin positiivinen laukaiseva tekijä on hyvä työpaikka- ja väestökehitys, mikä johtaa markkinoiden kasvuun ja samalla markkinat ja kasvukehä laajenevat. Samalla kasvu lukkiutuu positiiviseksi kehäksi, kun yksi hyvä asia johtaa toiseen. (Aro 2013). Siuntio sijaitsee Länsi-Uudellamaalla ja Helsinki sijaitsee vain noin 50 kilometrin päässä. Nykyiset kasvuennusteet Uudellamaalla ovat niin hurjia, että ne johtavat joka tapauksessa markkinoiden ja kasvukehän laajenemiseen. Tässä tilanteessa Siuntio alkaa olla jo hyvin lähellä tätä kasvukehää. Alkuun kasvu voi olla hyvin vähäistä, mutta kun kasvu on riittävän suurta kasvavat myös hyödyt eksponentiaalisesti. Työvoiman saatavuus sekä alueella sijaitseva kasvukeskus ovat keskeistä myös yritysten sijoittumisessa alueelle.

2. Sijaintietu

Sijaintietu perustuu optimaaliseen sijaintiin suhteessa keskuksiin ja keskittymiin, minkä lisäksi sijaintietua tukee saavutettavuus eli hyvät maantie- ja rautatieyhteydet. (Aro 2013). Siuntio sijaitsee hyvien kulkuyhteyksien varrella pääkaupungista. Toki kulkuyhteyksissä on edelleen paljon mahdollisuuksia kehittyä paremmaksi (esim. junavuorojen määrän kasvattaminen). Kaiken kaikkiaan voidaan sanoa, että 50 kilometriä ei ole liian pitkä matka, mikäli kulkuyhteydet ovat kunnossa. Sijaintietu konkretisoituu yritysten ja asukkaiden sijoittuessa: liikenneyhteydet, markkinoiden läheisyys sekä alueella sijaitseva kasvukeskus on todettu erittäin tärkeiksi.

Tulevaisuuden skenaario 1: Sunnanvikiin syntyy laaja yrityskeskittymä, joka johtaa pitkällä aikavälillä moottoritien jatkamiseen Siuntioon. Alueella syntyy satoja uusia työpaikkoja ja kunnan asukasmäärä ja palvelutarjonta kasvaa tästä johtuen. Myös yhteisöverokehitys on huomattavan positiivinen. Samaan aikaan Siuntion kuntakeskus, Siuntion Sydän houkuttelee uusia asukkaita.

Elinkeinopolitiikassa korostuu liikenneyhteyksien kehittäminen, kaavoitus sekä elinkeinopalvelujen riittävä ylläpito.

Tulevaisuuden skenaario 2: Kunnan työpaikkaomavaraisuus pysyy entisellään ja alueen yrityskanta pysyy vakiona. Kuntakeskus kasvaa hitaasti ja ihmiset käyvät pääsääntöisesti muualla töissä.

Elinkeinopolitiikassa korostuu kunnan markkinointi ja uusien yritysten houkuttelu kuntaan.

3. Demografinen etu

Perustuu positiiviseen väestönkehitykseen, joka pitää sisällään luonnollisen väestönlisäyksen ja muuttoliikkeen. (Aro 2013). Siuntion kunnan väestö on kasvanut voimakkaasti vuoden 1996 jälkeisen ajan. Kasvu on ollut noin 90 – 130 henkeä vuositasolla. Kasvuprosentti viiden vuoden tarkastelujaksoina on 10 prosenttia tai sen yli. Siuntion kunnan väestönkehitys on ollut vuodesta 1991 lähtien positiivinen. Samalla kuitenkin työpaikkaomavaraisuusaste on laskenut 70 noin 50 prosenttiin. Samalla kun väestönkehitys on positiivista, kasvaa myös työvoiman saatavuus ja palvelujen tarjonta alueella. Demografinen etu parantaa myös pitkällä aikavälillä liikenneyhteyksiä.

4. Rakennettu/ strateginen etu

Perustuu tietoihin strategisiin valintoihin ja pitkäjänteiseen kehittämiseen. Kunta panostaa järjestelmällisesti valittuihin toimialoihin alueen kokonaisedun hyväksi. (Aro 2013). Siuntion kunnan strategia uudistetaan vuoden 2013 aikana. Samalla kuntaan laaditaan elinkeinopoliittinen ohjelma. Lisäksi on valmistunut Länsi-Uudenmaan matkailustrategia. Näillä kaikilla yritetään rakentaa Siuntiota ja koko Länsi-Uudenmaan aluetta pitkäjänteisesti ja järjestelmällisesti. Osaltaan Siuntion kunta pyrkii tällä parantamaan niitä odotuksia ja arvostuksia, joita yrityksillä ja asukkailla on alueelle sijoittumisesta.

Tulevaisuuden skenaario: Siuntion Sydämen rakentaminen houkuttelee kuntakeskukseen uusia asukkaita ja palveluyrittäjiä. Kuntakeskuksen alueesta kehittyy 5 000 - 10 000 asukkaan keskus ja kunnan työpaikkaomavaraisuus kasvaa.

Elinkeinopolitiikassa korostuvat palveluyritykset sekä kunnan markkinointi lähikuntiin, joista jo tällä hetkellä tulee enemmistö tulomuutosta.

5. Mentaalinen etu

Mentaalinen etu perustuu tahtoon ja kasvuretoriikkaan, jossa positiivisten mielikuvien luonti korostuu. Alue vahvistaa itseään teoilla ja puheella. Onnellisilla sattumilla, tapahtumilla ja ulkopuolisilla päätöksillä on iso merkitys. Pienestä ja vähäpätöisestä voi kasvaa vähitellen isoa ja merkittävää. (Aro 2013). Strategian valmistuminen edesauttaa strategista johtamista ja kun kunnalle on määritelty selkeä suunta, on helpompi markkinoida kuntaa. Elinkeinopoliittisen ohjelman valmistuminen luo juuri tällaista mentaalista etua. Yritykset ja asukkaat kokevat viihtyisyyden ja turvallisuuden erittäin tärkeiksi ja näihin voidaan vaikuttaa imagon kautta.

6. Sattuma

Osa uusiutumisen kierteestä voi johtua puhtaasti sattumasta: jokin yksittäinen tapahtuma muuttaa radikaalisti kunnan kehityksen suuntaa. (Aro 2013). Positiivisen uusiutumisen kierteen laukaisevaksi tekijäksi riittää yhden suuren yrityksen sijoittuminen alueelle. Tästä voi käynnistyä kierre, joka johtaa koko alueen voimakkaaseen kehittymiseen.

Kaiken kaikkiaan Siuntion kunnan tilanne positiivisen uusiutumisen kierteessä näyttää hyvältä. Teoria auttaa myös ymmärtämään ne kohdat, joissa kunnalla edelleen on kehitettävää. Kohdat neljä (rakennettu/ strateginen etu) ja viisi (mentaalinen etu) ovat näitä kohtia, joihin pyritään jatkossa keskittämään voimia ja panostamaan enemmän.

7. Elinkeinopoliitiikan toimenpiteet

Elinkeinopoliitiikan vaikuttavuutta ja toteutumista seurataan toimenpiteitä arvioimalla. Toimenpiteet on johdettu kunnan strategiasta ja tämän ohjelman SWOC-analyysistä. Toimenpideluettelo, arviointiperusteet ja vastuutus on esitetty elinkeinopoliittisen ohjelman liitteessä (liite 1). Liitettä tarkastellaan valtuustokausittain ja samalla arvioidaan tavoitteiden toteutumista. Toimenpideluettelo päivitetään kahden vuoden välein. Samalla suoritetaan arviointi toimenpiteiden toteutumisesta.

Lähteet

Alueiden kilpailukyky 2011: http://kauppakamari.fi/wp-content/uploads/2012/01/Alueiden_kilpailukyky_2011.pdf. Keskuskauppakamari 2011. Viitattu 2.8.2013.

Aro, Timo 2013. Positiivisen uusiutumisen kierre!: <http://www.tem.fi/files/36756/Aro.pdf>. Viitattu 26.9.2013.

Etelä-Suomen yhteistoiminta-alueen tuulivoimaesiselvitys 2010: <http://hameenliitto.fi/sites/default/files/tuulivoimaesiselvitys.pdf>. Viitattu 16.7.2013.

Kuntaliiton www-sivut, Kuntien menot ja tulot: <http://www.kunnat.net/fi/tietopankit/tilastot/kuntatalous/kuviot/kuntatalouden-tilastot/Sivut/default.aspx>. Viitattu 11.7.2013.

Kuntaliiton www-sivut, Kuntien verot ja valtionosuudet: <http://www.kunnat.net/fi/tietopankit/tilastot/kuntatalous/verot-valuationosuudet/Sivut/default.aspx>. Viitattu 2.8.2013.

Kuntien yritysilmasto 2011. Elinkeinoelämän keskusliitto 2011.

Kuntien yritysilmasto 2012. Elinkeinoelämän keskusliitto 2012.